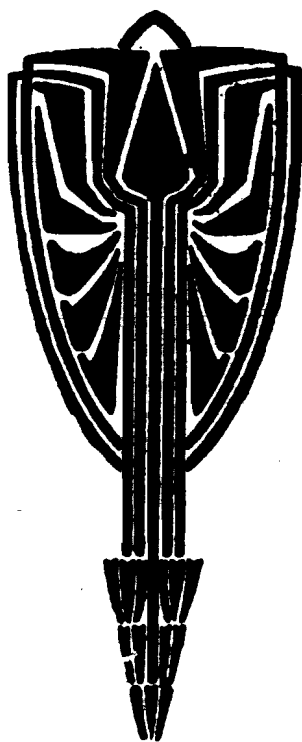

WIADOMOŚCI

AKCJI KATOLICKIEJ

ARCHIDIECEZJI WILEŃSKIEJ

№ 3

MARZEC

1933 R.

WIADOMOŚCI AKCJI KATOLICKIEJ ARCHIDIECEZJI WILEŃSKIEJ

Nr. 3

Marzec

1933 r.

Warunki prenumeraty „Wiadomości Akcji Katolickiej Archidiecezji Wileńskiej“:

Rocznie 6.— Prenumeratę przesyłać należy pod adr.:
kwartalnie 1.50 Wilno, ulica Metropolitalna Nr. 1.

Konto P. K. O. Nr. 80.742.

SPIS RZECZY.

1. ARCHIDIECEZJALNY INSTYTUT AKCJI KATOLICKIEJ 1
2. KATOLICKI ZWIĄZEK POLEK (Kobiet) 6
3. KATOLICKI ZWIĄZEK MĘŻCZYŹN 12
4. ZWIĄZEK MŁODZIEŻY POLSKIEJ 13
5. ARCHIDIECEZJALNY ZWIĄZEK TOWARZYSTW DOBROCZYNNOSCI
„CARITAS“ 27
6. KONKURSY ROLNICZE W K. S. P. i K. S. M. 3 strona okładki.

REDAKTOR: *KS. FRANCISZEK KAFARSKI.*

Adres Redakcji i Administracji: Wilno, ul. Metropolitalna Nr. 1. Telef. Nr. 7-83

Drukarnia Archidiecezjalna w Wilnie, Metropolitalna 1. Telef. 14-49.

WIADOMOŚCI

AKCJI KATOLICKIEJ

ARCHIDIECEZJI WILEŃSKIEJ

Nr. 3

Marzec

1933 r.

ARCHIDIECEZJALNY
INSTYTUT AKCJI KATOLICKIEJ

Nowy prezes A. I. A. K. Z dniem 4 marca br. JE. Ks. Arcybiskup - Metropolita Wileński mianował Dyrektora Banku Związku Spółek Zarobkowych w Wilnie, *p. D-ra Kazimierza Niżyńskiego*, dotychczasowego Wice-prezesa Rady A. I. A. K. w Wilnie, *Prezesem* Archidiecezjalnego Instytutu Akcji Katolickiej w Wilnie.

1900 rocznica Odkupienia rodzaju ludzkiego. Jak wiadomo Jego Świątobliwość Ojciec Św. Pius XI ogłosił **Nadzwyczajne Lato Miłościwe** oraz **Powszechny Jubileusz** w chwili, gdy dobiega końca **dziewiętnaście stuleci** od **dokonanego odkupienia rodzaju ludzkiego**. Wielkie to zdarzenie dziejowe, od którego zawisło i dziś zależy Zbawienie nie tylko jednostek, lecz także całych pokoleń i społeczeństw winno być szeroko, gruntownie i głęboko omawiane we wszystkich organizacjach Akcji Katolickiej. Dlatego Zarządy Parafjalne Akcji Katolickiej na najbliższym zebraniu powinny tę sprawę omówić przez dokładne przeczytanie listu Ojca św. Piusa XI. Dokładny tekst tego listu w polskim tłumaczeniu jest do nabycia w Składnicy Archidiecezjalnego Instytutu Akcji Katolickiej w Wilnie, Metropolitalna Nr. 1 — cena groszowa.

W numerze kwietniowym wydamy specjalne instrukcje w tej sprawie, a teraz przez miesiąc marzec należy zapoznać się dokładnie z treścią listu Ojca Świętego.

Pielgrzymki i wycieczki do Ziemi Św. i Rzymu. W związku z Nadzwyczajnym Miłościwym Latem i Powszechnym Jubileuszem prawdopodobnie wielu katolików zechce udać się do miejsc Świętych. W tym celu Biuro Podróży „Orbis” w Lublinie organizuje zbiorowe popularne pielgrzymki i wycieczki po cenach możliwie najtańszych.

I. Popularne wycieczki do Palestyny, jazdy w końcu kwietnia, maja i czerwca 1933 roku:

1-szy dzień god. 7.30 rano wyjazd z Warszawy do Salonik.

2-gi dzień godz. 23, przyjazd do Salonik. Odwiezienie do hotelu.

3-ci dzień, zwiedzanie Salonik. Wieczorem odjazd okrętem do Pireusu.

4-ty dzień, na morzu.

5-ty dzień, przyjazd do Pireusu. Zwiedzanie Aten.

6-ty dzień, Odjazd okrętu do Port-Saidu.

7-y dzień, przyjazd do Port-Saidu. Zwiedzanie miasta. Wieczorem odjazd koleją do Jaffy.

8-y dzień rano, przyjazd do Jaffy. Zwiedzanie Jaffy i Tel-Awivu. Wieczorem odjazd do Jerozolimy. Odwiezienie do hoteli.

9, 10 i 11-ty dzień, zwiedzanie Jerozolimy.

12-ty dzień, wycieczka do Betleem.

13 dzień, wycieczka do Morza Martwego, Jordanu i Jerycho.

14 dzień, wycieczka do Nazaretu.

15 i 16 dzień, wycieczka do Tyberjady i Haify.

17 dzień, odjazd do Konstantynopola.

18 i 19 dzień, na morzu.

20 dzień, zwiedzanie Konstantynopola.

21 i 22 dzień, na morzu.

22 dzień, opuszczenie do Konstantynopola. Odjazd do Warszawy.

23 dzień, w kolei.

24 dzień rano, przyjazd do Warszawy.

Szczegółowy program zwiedzania będzie oddzielnie podany.

Opłata za udział w wycieczce: w kl. III zł. 1200, w kl. II zł. 1550.

Opłata obejmuje:

1. Paszport zagraniczny (o ile zostaną uzyskane ulgowe paszporty).

2. Wizy pobytowe i tranzytowe.

3. Przejazd koleją i okrętem.

4. Utrzymanie na łądzie i na okręcie.

5. Hotele i napiwki.

6. Zwiedzanie i wycieczki miejscowe.

7. Zaokrętowanie i przewożenie bagaży ręcznych.

Zgłoszenia na wycieczkę należy nadesłać najpóźniej do 1-go kwietnia, maja lub czerwca.

II. Wycieczki 32-dniowe do Włoch, Palestyny i Egiptu, wyjazdy w końcu kwietnia, maja i 18 czerwca 1933 roku:

1-szy dzień godz. 16—wyjazd z Warszawy (dworzec główny).

2 dzień godz. 6.40 — przyjazd do Wiednia. Odwiezienie do hoteli, odpoczynek, śniadanie. Przez cały dzień zwiedzanie Wiednia autokarami.

3 dzień godz. 7.45 — Odjazd z Wiednia. Śniadanie, obiad i kolacja w wagonie restauracyjnym. Godz. 22.35 — przyjazd do Wenecji, odwiezienie do hoteli.

4 dzień — cały dzień zwiedzanie Wenecji.

5 dzień godz. 5 rano — odjazd do Padwy. Zwiedzanie miasta. Wieczorem odjazd do Rzymu.

6 dz. rano — przyjazd do Rzymu. Odwiezienie do hoteli.

6, 7, 8 i 9 dz. — zwiedzanie Rzymu.

10 dz. rano — odjazd do Neapolu.

10 i 11 dz. — zwiedzanie Neapolu, Pompei i wycieczka na Capri.

12 dz. rano — odjazd okrętu (z Neapolu wzgl. Brindisi).

13, 14, 15 i 16 dz. — na morzu.

17 dz. — przyjazd do Jaffy. Zwiedzanie Jaffy i Telawivu. Wieczorem odjazd do Jerozolimy. Odwiezienie do hoteli.

18, 19 i 20 dz. — zwiedzanie Jerozolimy.

21 dz. — wycieczka do Betleem. Popołudnie wolne.

22 dz. — wycieczka do Morza Martwego i Jerycho. Popołudnie wolne.

23 dz. — wycieczka do Nazaretu.

24 dz. — wycieczka do Tyberjady. Wieczorem odjazd do Haify.

25 dz. — zwiedzanie Haify. Wieczorem odjazd do Aleksandrii.

26 i 27 dz. — zwiedzanie Aleksandrii i Kairu.

- 28 dz. -- odjazd okrętu do Pireusu.
 28 i 29 dz. — na morzu.
 30 dz. — zwiedzanie Aten.
 31 i 32 dz. -- w pociągu.
 32 dz. wieczorem — przyjazd do Warszawy.

Szczegółowy program zwiedzania miast będzie oddzielnie podany.

Koszty udziału w wycieczce: w kl. III zł. 1900, w kl. II zł. 2800

Opłata obejmuje:

Paszport zagraniczny (o ile zostaną uzyskane ulgowe paszparty zagraniczne), wizy tranzytowe i pobytowe, pełne utrzymanie w czasie wycieczki, hotele, opłaty za zwiedzanie, napiwki, przejazdy kolejami, okrętami i autokarami.

Zaznaczamy, że III klasa jazdy pociągiem równa się II klasie jazdy statkiem t. j. kto będzie jechał trzecią klasą pociągiem — to pojedzie drugą klasą statkiem.

Zgłoszenia należy nadsyłać do 10 każdego miesiąca z tem, że na czerwcową wycieczkę należy zgłoszenia nadesłać do 1-go czerwca r. b.

III. Popularna 9-dniowa wycieczka do Rzymu. Koszt wycieczki zł. 620 — obejmuje:

Paszport zagraniczny (o ile zostaną uzyskane ulgowe paszp. zagr.). Wizy pobytowe i tranzytowe. 5 dni pobytu w Rzymie. Zwiedzanie po drodze Wiednia, Wenecji i Padwy. Przejazd koleją III kl. pośp.

Termin wycieczki zostanie podany osobno, możliwy jest każdej chwili, gdy zbierze się 50 osób. Do osób zgłoszonych zostaną wysłane specjalne zawiadomienia.

IV. 18-dniowa wycieczka popularna do Włoch:

- 1-szy dzień — wyjazd z Warszawy.
 2 dz. — przyjazd do Wiednia. Odwiezienie do hoteli. Zwiedzanie miasta.
 3 dz. — wyjazd do Wenecji. Wieczorem przejazd do Wenecji. Odwiezienie do hoteli.
 4 dz. — zwiedzanie Wenecji.
 5 dz. rano — wyjazd z Wenecji do Padwy. Wieczorem odjazd z Padwy do Rzymu.
 6, 7, 8, 9, 10 i 11 dz. — zwiedzanie Rzymu.
 11 dz. wieczorem — wyjazd do Neapolu.
 12, 13 i 14 dz. — Neapol, Capri i Pompea. (Za osobną dopłatą Wezuwjuśz)
 15 i 16 dz. — Florencja.
 16 dz. wieczorem — wyjazd do Wiednia.
 17 dz. — w pociągu.
 18 dz. — Przyjazd do Warszawy.

Koszt udziału w wycieczce zł. 900:

Opłata obejmuje:

1. Paszport zagraniczny (o ile zostaną uzyskane ulgowe paszporty).
2. Wizy.
3. Przejazd poc. pośp. III kl.
4. Utrzymanie, hotele i napiwki.
5. Zwiedzanie i miejscowe wycieczki.

Termin zgłoszeń do 1-go czerwca r. b. Wyjazd w końcu czerwca r. b. Dokładna data zostanie podana osobno.

Wszystkie zgłoszenia należy nadsyłać do Archidiecezjalnego Instytutu Akcji Katolickiej w Wilnie, ul. Metropolitalna Nr. 1, wpłacając na konto P.K.O. Nr. 80.742 kwotę 100 zł., reszta przy rozpoczęciu podróży.

Kurs Rekolekcyi Zamkniętych dla kapłanów - rekolekcyjnistów. Rozwój Akcji Katolickiej w wielkiej mierze zależy od rozwoju rekolekcyi zamkniętych, do organizowania i przeprowadzania których zachęcił nas wszystkich Jego Świątobliwość Ojciec Św. Pius XI w encyklice „Mens nostra” z dn. 20. XII. 1929 r. Podstawą akcji rekolekcyi zamkniętych są przygotowani do tego kapłani rekolekcyjniści. Dlatego O. O. Salwatorjanie organizują w Trzebinie koło Krakowa kurs dla kapłanów-rekolekcyjnistów, którzy potem poprowadzą na swoim terenie akcję wyszkoleniową w ruchu rekolekcyjnym. Kurs jest wyznaczony na dzień 19 i 20 kwietnia, początek rano 19 i koniec 20 kwietnia wieczorem.

Dla orientacji służy broszurka p. t. „3 dni Kursu Instrukcyjnego dla rekolekcyjnistów” (metodyczny podręcznik rekolekcyjny dla rekolekcyi zamkniętych) — napisał ks. Czesław Małysiak T. B. Z. — cena 2 zł. do nabycia w Składnicy Archid. Instytutu Akcji Katolickiej.

Film i przezrocze jako środek pomocniczy w pracy kulturalnej naszych stowarzyszeń. Metoda pogładowa nauczania w dobie obecnej zatacza coraz szersze kręgi, tak iż niema prawie dziedziny nauczania w której się ona nie stosuje, jeśli na to sama treść wykładanego przedmiotu pozwala. Nic w tem dziwnego. Gdyż oddziaływanie nie tylko na słuch ale i na wzrok przy nauczaniu znakomicie się przyczynia do zapamiętania treści wykładu, a jednocześnie sam wykład urozmaica i czyni go bardziej zajmującym. Z tego więc powodu możliwie szerokie zastosowanie w pogładowości w nauczaniu musi znaleźć swe poczesne miejsce w pracy kulturalnej naszych stowarzyszeń. Mamy tu na myśli filmy i przezrocza, które tak łatwo mogą być stosowane w odczytach i pogadankach. Posiada jeszcze to ogromne znaczenie, że nawet słabszy prelegent demonstrujący odczyt, nie znudzi słuchaczy, lecz potrafi utrzymać ich uwagę przez cały czas trwania odczytu. Z tego więc powodu wielkie ośrodki Akcji Katolickiej w zachodniej Europie postarały się o stworzenie na szeroką skalę wytwórni filmów-przezroczy, które są szeroko kolportowane w stowarzyszeniach, już to dla osób starszych, już to dla młodzieży. W Europie zachodniej znane są nam trzy wielkie tego rodzaju wytwórnie. Wychodząc z tego punktu widzenia, by przezrocza były możliwie najtańsze zastosowały one w miejsce szkieł taśmę filmową, co umożliwia bardzo nie drogie wytwarzanie obrazów i przez to samo ułatwia ich rozszerzanie. Z trzech katolickich wytwórni filmów przezroczy jedna istnieje w Niemczech w Kolonji p. t. „Bild und Film, Zentrale

Köln, Apostelnstr. 18^a, w Paryżu przy Maison de la Bonne Presse (adres Paris 8. Rue Bayard 5) i 3-cia w Medjolanie we Włoszech (adres Casa Editrice 5. Lega Eucaristica, Milano (126) Via F. D. Guerazzi 7). Wszystkie te 3 wytwórnie posiadają ogromnie bogaty wybór filmów-przezroczy, a dla nas mają tem większe znaczenie praktyczne, że uwzględniają w bardzo szerokim zakresie dział religijny i dział społeczny, dostosowany do programu zakreślonego przez Akcję Katolicką. W odczytach i pogadankach prowadzonych w naszych stowarzyszeniach filmy-przezrocza są już wykorzystywane w Wilnie prawie od dwóch lat, a praktyka wskazała jakiem są one ułatwieniem w tej dziedzinie pracy naszych zrzezeń katolickich. Centrala filmów-przezroczy została założona przy oddziale Wileńskim Księgarni św. Wojciecha, dzięki inicjatywie, poparciu i osobistej ofiarności PWks. kanonika Adama Kuleszy. Księgarnia posiada obecnie około 150 cykli filmów-przezroczy oraz trzy latarnie projekcyjne, które chętnie wypożyczają za odpow. opłatą dla stowarzyszeń, prowadzących swoją pracę w duchu Akcji Katolickiej. Katalog filmów-przezroczy posiadanych przez oddział Wileński Księgarni św. Wojciecha zawiera nie tylko cykle nabyte ze wzmiankowanych wytwórni zachodnio-europejskich lecz jeszcze z wytwórni Polskiej „Ornak” — Warszawa. Z tego powodu są w tych cyklach szeroko uwzględnione nasze dzieje ojczyste i ojczysta literatura.

W wysokim stopniu byłoby rzeczą pożądaną, by tego rodzaju centrala filmów-przezroczy mogła powstać na wzór centrali filmów-przezroczy Księgarni św. Wojciecha w Wilnie, jeszcze w paru miejscach naszej Archidiecezji, ułatwiłoby to w znacznym stopniu korzystanie z filmów-przezroczy na terenach bardziej oddalonych od Wilna.

Musimy w końcu nadmienić, że jakkolwiek latarnie projekcyjne używane do filmów i przezroczy wymagają prądu elektrycznego, mogą być jednak z powodzeniem wykorzystywane w miejscowościach gdzie elektryczności niema. Umożliwiają to t. zw. akumulatory, które naładowane prądem elektrycznym dostarczać go mogą bez nowego naładowania w ciągu 20 godzin odczytowych.

Wszelkich wyjaśnień co do filmów-przezroczy, lamp projekcyjnych i sposobu ich stosowania oraz kosztów instalacyjnych chętnie udziela na każde żądanie piśmiennie i ustnie oddział Wileński Księg. św. Wojciecha (Wilno, ul. Dominikańska 4).

Kurs dla Prezesów Zarządów Parafjalnych Akcji Katolickiej. Przypominamy, że Kurs dla Prezesów Zarządów Parafjalnych Akcji Katolickiej odbędzie się w Lidzie dnia 5 i 6 marca r. b. i w Wilnie dnia 26 i 27 marca. Na kurs powinni przybyć, wszyscy P. P. Prezesi tam gdzie im najdogodniej. Szczegóły w poprzednim N-rze „Wiadomości Akcji Katolickiej Archidiecezji Wileńskiej”.

Kurs dla Prezesów Z. P. A. K. w Białymstoku odbył się dnia 19 lutego. Szczegółowe sprawozdanie i wytyczne do dalszej pracy podamy w następnym numerze.

Korzystać z naszych wydawnictw. Naszych wydawnictw, jako materiałów do pracy w naszych organizacjach nie brak. Wyszły nowe:

I.

1) O. Marjana Pirożyńskiego **O Kościele Chrystusowym** i 2) tegoż autora — **O rozwodach i ślubach cywilnych**. Przypominamy, że bardzo dobra broszurka tego samego autora jest na temat **Co to jest Akcja Katolicka?** Broszurki w cenach groszowych. Sprowadzić należy ze Składnicy Archid. Inst. Akcji Katol. w Wilnie, Metropolitalna 1.

II.

Główna Księgarnia Wojskowa w Warszawie, Nowy Świat 69 — wydała książeczkę Ronikiera p. t. **DZIERŻYŃSKI**. Dzieło bardzo ciekawie napisane, wprost rewelacyjnie, oparte na dokumentach, służyć powinno jako materiał propagandowy, antybolszewicki. Cena 10 złotych. Nabyć bezpośrednio lub w naszej Składnicy.

DZIAŁ SPRAWOZDAWCZY.

Nowe Stowarzyszenia powstały w styczniu w Łunnie (pow. Grodzieński), Słonimie (pow. Słonimski) i Ilji (pow. Wilejski) — witamy je serdecznem życzeniem „Szczęść Boże“ w pracy.

Odwiedziny. W m-cu lutym Dyrektorka Katolickiego Związku Polek odwiedziła następujące Stowarzyszenia: Królewszczyzna, Prozoroki, Zadoroże Łużki, Hermanowicze, Głębokie, Mosarz.

INSTRUKCJE ZWIĄZKU.

I. DZIAŁ OGÓLNO-ORGANIZACYJNY.

Koniec karnawału. W marcu upływa I-szy kwartał naszej pracy — w związku z tem Zarządy są obowiązane nadesłać do Związku sprawozdania ze swej pracy w I-szym kwartale 1933 r. prenumeratę za „Wiadomości“ za II-gi kwartał, oraz składkę członkowską (po 5 groszy miesięcznie od osoby) za I-szy kwartał.

W razie niemożności wywiązania się z obowiązków, zwłaszcza regulowania należności, prosimy niezwłocznie porozumiewać się ze Związkiem, który zawsze trudne warunki pracy uwzględni i przyzna Stowarzyszeniu pewne ulgi. Milczenie natomiast będziemy uważały za niespełnienie obowiązków, przyjętych na siebie dobrowolnie i po zastosowaniu upomnienia będziemy takie Stowarzyszenia rozwiązywać. Więc niech Zarządy czuwają i spełnią swój obowiązek.

Rejestracja. Podajemy do wiadomości, iż została rozwiązana Liga Katolicka Archidiecezji Wileńskiej, te więc Stowarzyszenia Niewiast Katolickich, które były rejestro-

wane na statucie Ligi jako jej oddziały, o ile chcą nadal pracować, winne przekształcić się w Katolickie Stowarzyszenia Polek, w tym celu należy nadesłać do Związku w Wilnie protokół zebrania organizacyjnego, blankiet zgłoszenia do Związku, oraz wykaz członków Zarządu (6 osób) celem załatwienia formalności rejestracyjnych w odnośnym Starostwie. W przeciwnym razie muszą ulec likwidacji jako nie mające prawnej podstawy istnienia.

Kursy. Zwracamy uwagę pp. Prezeskom KSP., iż 5 i 6 marca w Lidzie przy ul. 3-go Maja 21, a w dniach 26 i 27 marca w Wilnie przy ul. Metropolitalnej 1 odbędą się kursy dla Prezesów Zarządów Parafjalnych Akcji Katolickiej, w których z wielkim pożytkiem mogą wziąć udział Prezeski KSP. prosimy więc zgłaszać się gdzie komu bliżej i wygodniej.

II. PRACA RELIGIJNO-IDEOWA.

Rekolekcje. Nadszedł okres Wielkiego Postu — Zarządy niech już myślą o zorganizowaniu rekolekcji dla swego Stowarzyszenia, jeżeliby z tem były duże trudności, to należy wziąć udział w rekolekcjach parafjalnych dla kobiet, a uprosić ks. Proboszcza o jedną chociażby konferencję specjalnie dla członków KSP.

Spowiedź Wielkanocna. Dużo jest osób, które z takich czy innych powodów zaniedbują praktyki religijne. Postarajmy się wpłynąć przede wszystkim na swoich domowników, a w miarę możliwości na sąsiadów i znajomych, by wzięli udział w rekolekcjach i odbyli spowiedź Wielkanocną — dopomóżmy im w tem — oto wielkie zadanie kobiety — katoliczki — członka Akcji Katolickiej.

Święto Kobiet. Dzień 25 marca, święto Zwiastowania Najśw. Maryi Panny został wybrany przez Międzynarodową Unję Katolickich Organizacji Kobietych na specjalną roczną uroczystość Kobietych Stowarzyszeń Akcji Katolickiej na całym świecie. Będziemy je obchodzić i my jak najuroczyściej. Ponieważ dzień 25 marca wypada w tym roku w sobotę, więc proponujemy przenieść cały obchód *na niedzielę 26 marca*. Program obchodu byłby następujący:

Sobota wieczór: wspólna spowiedź.

Niedziela rano: 1. zbiórka członków stowarzyszeń w Ognisku w odznakach organizacyjnych (nabywać można w Związku w Wilnie, ul. Metropolitalna 1 w cenie 50 gr. za sztukę).

2. Wyruszenie ze sztandarem (o ile jest) do Kościoła na nabożeństwo.

3. Wspólna Komunia święta.

4. Akt poświęcenia się N. M. P. nowych członków.

5. Okolicznościowe przemówienie ks. Proboszcza.

6. Wspólna herbatka w Ognisku dla członków Kat. Stow. Polek i zaproszonych gości (przedstawiciele organizacji Akcji Katolickiej).

Popołudniu: Uroczysta Akademia z udziałem członków organizacyj Akcji Katolickiej, oraz ogółu parafjanek z następującym programem:

1. Zagajenie - powitanie gości i wyjaśnienie znaczenia uroczystości.
2. Chór.
3. Odczyt „Czego nas uczy nasze święto“.
4. Deklamacja.
5. Pogadanka propagandowa o ideologii KSP.
6. Deklamacja.
7. Żywy obraz.
8. Chór.
9. Hymn Akcji Katolickiej „My chcemy Boga“.

A teraz krótkie wyjaśnienie: Akt poświęcenia się N. M. P. należy zamawiać w Związku, dobrze jest, by każdy członek KSP. miał ten akt drukowany u siebie i często go odmawiał. Po skończonem nabożeństwie należy się zgromadzić przy ozdobionym ołtarzu N.M.P. i kandydatki, które w tym dniu zostają przyjęte na rzeczywistych członków Stowarzyszenia odmawiają głośno pod przewodnictwem prezeski akt poświęcenia się Matce Najśw.

Do pomocy i współdziałania w zorganizowaniu Akademii zaprosić należy Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej żeńskiej, które przygotowałyby urozmaicenia artystyczne, jak deklamacje, śpiew i żywy obraz, lub króciutki obrazek sceniczny.

Odczyt p. t. „Czego nas uczy nasze święto“ dla ułatwienia można sobie sprowadzić ze Związku, a na pogadankę propagandową wykorzystać styczniową pogadankę p. t. „Nasze cele i zadanie“, którą można uzupełnić danymi liczbowymi i informacjami o pracy miejscowego Stowarzyszenia.

Niech wszystkie Zarządy dołożą starań, by uroczystość ta wypadła jak najokazalej, zjednała nam sympatyków i nowych członków.

III. PRACA KULTURALNO-OŚWIATOWA.

Pogadanki. Bardzo często uskarżają się Stowarzyszenia na brak materiału pogadankowego, co utrudnia im pracę. Tym wszystkim zwracamy uwagę na Nr. 2 „Wiadomości Akcji Katolickiej“ za m-c luty 1933 r., gdzie w dziale instrukcyj Instytutu na str. 6 i 7 znajdują wskazówki, skąd czerpać materiał pogadankowy i gotowe pogadanki. — Prosimy przeczytać i wykorzystać. A przy okazji zwracamy uwagę, iż tak mało — zaledwie parę — zgłoszeń wpłynęło na zapowiedziane pogadanki Związkowe, iż nie opłaca się ich wydawanie — czekamy na dalsze liczniejsze zgłoszenia, co umożliwi nam wydanie już zapowiedzianych pogadanek i opracowanie nowych.

Oddziały jeśli dotąd nie wiedzą co robić na swych zbórkach, niech jaknajprędzej zaprenumerują pisemko „Dla Rodziców“ (Płock, Dobra Prasa, P.K.O. Nr. 64.200 — 3 zł. rocznie), a znajdują

tam bardzo dużo ciekawego i pożytecznego materiału do głośnego czytania i pogadanek.

IV. PRACA SPOŁECZNO-CHARYTATYWNA.

Pomoc biednym. Dużą uwagę zwróćmy na możliwie szeroko ujętą pomoc biednym w naszej parafji. Porozumiejmy się co do tego, wybierzmy sobie rodziny, czy pojedyncze osoby, któremi zaopiekujemy się na stałe i pamiętajmy o naszych biednych — pomagajmy, kto czem może: groszem, żywnością, odzieżą, opałem, pomocą w pracy, dobrem słowem i modlitwą — wszystko się przyda.

Wzywamy członków KSP. do czynnego udziału w istniejących już organizacjach charytatywnych, tam zaś, gdzie ich niema, poczyńmy przygotowania do zorganizowania Towarzystwa Pań Miłosierdzia św. Wicentego à Paulo, lub Wydziału Parafjalnego „Caritas“.

V. PRACA GOSPODARCZO-ROLNICZA.

Tkactwo. Zainteresujmy się tkactwem we własnym naszym interesie. Obejrzyjmy w naszej gminie próbki płótna, które będzie skupywane przez gminy i sejmiki — niech każda gospodyni tem się zainteresuje, a będzie mogła zarobić trochę grosza na najniezbędniejsze wydatki. Siejmy len. Uczmy się tkactwa na nowych ulepszonych warsztatach tkackich! — Ubierajmy się w samodziały! — Organizujmy wystawy wyrobów lnianych po wsiach.

Zespoły Konkursowe. W dalszym ciągu do konkursu uprawy ogródków warzywnych zgłosiło się KSP. w Łużkach — 1 zespół, 10 uczestniczek. KSP. w Hermanowiczach — 1 zespół, 12 uczestniczek. KSP. w Olkowiczach — 1 zespół, 11 ucz. KSP. w Surażu — 1 zespół, 9 ucz.

Do konkursu uprawy lnu: KSP. w Hermanowiczach — 1 zespół, 9 ucz., KSP. w Różance 1 zespół, 7 uczestniczek. KSP. w Surażu — 1 zespół, 10 uczestniczek, KSP. w Zadorożu — 1 zesp., 10 uczestniczek.

Do uprawy buraków pastewnych: KSP. w Mosarzu — 1 zespół, 12 ucz., KSP. w Strubnicy — 1 zespół, 7 uczestniczek.

Do uprawy kapusty: KSP. w Ikaźni 1 zesp., 8 ucz., KSP. w Strubnicy — 1 zespół, 7 ucz.

Do hodowli prosiąt: KSP. w Zadorożu 1 zesp., 13 ucz., KSP. w Werekach — 1 zesp., 8 ucz., KSP. w Łużkach — 1 zespół, 10 ucz.

Do hodowli kur: KSP. w Surażu 1 zesp., 8 ucz.

Do uprawy kukurydzy: KSP. w Ikaźni — 1 zesp., 10 ucz.

Do uprawy ogródków kwiatowych: KSP. w Ikaźni — 1 zesp., 7 ucz. Oprócz tego członkowie KSP. w Surażu i Szemetowszczyźnie biorą udział w 8 zespołach zgłoszonych przez Kat. Stow. Mężczyzn.

Dalsze instrukcje co do pracy w zespołach otrzymają zainteresowane Stowarzyszenia bezpośrednio.

III	KATOLICKI ZWIĄZEK MĘŻCZYZN.	III
-----	-----------------------------	-----

I. PRACA RELIGIJNO-IDEOWA.

Uroczystość św. Józefa. W „Wiadomościach A. K. A. W.” na miesiąc luty br. na str. 13 poruszyliśmy sprawę rekolekcyj stanowych z życzeniem, aby Kat. Stow. Mężczyzn w miarę sił i możliwości zorganizowały na terenie swoich parafij nauki rekolekcyjne dla mężczyzn w Wielkim Poście. W miesiącu marcu nadarza się specjalna sposobność, aby członkowie Stowarzyszenia zastanowili się, w jaki sposób uczcić i jakie wskazówki dla siebie wyciągnąć z Uroczystości św. Józefa, przypadającej w dniu 19 marca.

Św. Józef jest wzorem dla członków Kat. Stow. Mężczyzn. Jeżeli dziś widzimy wiele nieszczęścia, biedy, nieporozumień w rodzinach naszych — należy się przyznać wobec własnego sumienia, że w wielu wypadkach winą leży po stronie mężczyzn.

Głową rodziny jest ojciec, obowiązkiem którego jest dbać nie tylko o stan materialny, ale i o moralny, powierzonych mu dusz przez Boga.

Dobry ojciec wie, że rodzina jest społecznością starszą niż naród, państwo, a nawet Kościół, wobec czego ma wielkie prawa i obowiązki. Na barkach ojca, członka Stowarzyszenia leży wielki obowiązek wychowania dzieci na dobrych członków Kościoła św. i dobrych obywateli Ojczyzny.

Obrona rodziny przed zgubnymi wpływami jest jednym z pierwszych zadań Kat. Stow. Mężczyzn. Bronić rodzinę należy przez wzmocnienie powagi rodziców i życia rodzinnego. Dalszym zadaniem Kat. Stow. Mężczyzn, w miarę sił i możliwości, winno być zwalczanie bezrobocia przez staranie dla swoich członków o pracę, by ci mogli zapewnić swoim rodzinom byt materialny, wiemy bowiem ile może uczynić organizacja przy wspólnym wysiłku. Z tego powodu troska o dobro rodzin powinna się stać przedmiotem szczególniejszych zabiegów i pracy Kat. Stow. Mężczyzn po parafjach.

Kat. Stow. Mężczyzn winny też starać się o ścisły kontakt i współpracę oraz interesować się organizacjami młodzieży znajdującymi się na terenie parafji. Tak jak ojciec w rodzinie, tak Kat. Stow. Mężczyzn w życiu społecznym parafji powinno być przewodnikiem we wszystkich sprawach dotyczących ogółu.

Wobec powyższego dobrzeby było, aby nasze stowarzyszenia zrobiły zebrania w dniu św. Józefa, patrona mężczyzn, lub w najbliższą niedzielę celem omówienia planu prac na najbliższą przyszłość.

Dla ułatwienia prac Katolickim Stowarzyszeniom Mężczyzn podajemy niżej popularną literaturę:

A) 1. Na uroczystość św. Józefa „Chwalmy Józefa świętego” — niewielką broszurkę z encykliką Ojca św. Leona XIII

o wzywaniu Najśw. Maryi Panny i św. Józefa w tych uciśnionych czasach; broszurka zawiera szereg modlitw i specjalne officium do św. Józefa. Napisał x. Witold Olszewski. Cena 0.30 gr.

B) Z okazji uroczystości św. Józefa można wygłosić pogadanki do młodzieży. Materiał należy zaczerpnąć z broszurki ks. Bolesława Żychlińskiego „*Dla młodzieży — chcecie nauczyć się pracować? „Idźcie do Józefa”*“. Cena 0.35 gr.

2. W sprawach rodzinnych — polecamy broszurkę ks. W. Kochańskiego „*O obowiązkach rodziców względem dzieci*“. Cena 0.15 gr.

3. W sprawach małżeńskich — nadają się do rozważania z powodu uroczystości św. Józefa.

A) „*Rozważania praktyczne nad Encykliką Ojca św. Piusa XI o małżeństwie*“ — napisał x. Dr. Zygmunt Baranowski.

B) „*O rozwodach i ślubach cywilnych*“ — napisał O. Marjan Pirożyński. Sprowadzić z naszej Składnicy.

II. PRACA GOSPODARCZO-ROLNICZA.

Do czego użyć dziś spółdzielczości w rolnictwie. — W poprzednim numerze „Wiadomości Akcji Katolickiej Arch. Wil.” pisaliśmy, że spółdzielczość u nas w Polsce jest powołana do tego, by ułatwić wzrost ogólnego dobrobytu narodu polskiego.

A ponieważ ziemie nasze zamieszkałe są przeważnie, bo w 70% przez rolników, dobrze będzie jeśli czytelnicy zaznajomią się, jak potrafiły dla swojego narodu wyzyskać spółdzielczość inne narody rolnicze. Posłuchajmy co podaje p. J. W.

„Malutka Danja (Polska jest od niej 9 razy większą), gleba nieszczególna. Lotne piaski i błota pokrywają dziesiątą część powierzchni. Naturalne warunki gospodarki rolnej i hodowlanej gorsze, niż w wielu innych krajach europejskich (i u nas).

W 1864 roku poniosła Danja klęskę w wojnie z Prusami i utraciła bogatą prowincję Szlezwik. Po wojnie rozpoczęły Prusy walkę z Danją na polu gospodarczym, szyskanując i utrudniając eksport duński. Położenie biednego kraju stało się rozpaczliwe. Trzeba było szukać nowych rynków zbytu. W dodatku produkcja zbożowa przestała się opłacać ze względu na konkurencję tańszego zboża amerykańskiego. Na żadną pomoc z zewnątrz Danja liczyć nie mogła (jak my teraz).

To niesłychanie trudne położenie stało się pobudką do silnego rozwoju ruchu społecznego. Drobnie i słabe gospodarstwa zaczęły łączyć się w spółdzielnie i zmieniać swój system gospodarowania, rozwijając hodowlę krów, trzody i drobiu. (tak jak przed wojną w Poznańskim)

Przemięło pół wieku, — i dzięki spółdzielczości stała się Danja perłą rolnictwa europejskiego, a dobrobyt duńskiego włościanina jest ideałem dla rolników innych krajów, hojniej od Danji uposażonych przez przyrodę. (Tak jak u nas dziś Poznańskie).

Na sześciu milionach morgów ziemi użytkowej posiada Danja 230 000 przeważnie drobnych gospodarstw wiejskich.

I oto mały kraj ma 1665 spółdzielni mleczarskich z 180.000 członków. Mleczarnie te przerabiają mleko 92% krów całej Danji, w ilości około 3/4 miljarda litrów, a roczny obrót ze spółdzielczej sprzedaży nabiału wynosi około miljarda złotych w zlocie (tymczasem w Polsce do Sp-ni Mleczarskich tylko od 6% krów jest dostarczanie mleka w ilości nie całego miljarda).

W związku z rozwojem mleczarstwa spółdzielczego rozwinęła się w Danji również hodowla trzody chlewnej, gdyż otłuszczone mleko jest doskonałym środkiem żywienia prosiąt.

Dawniej w Danji wywożono żywe świny zagranicę do Hamburga. Tam je bito, solono, wędzono i, jako towar niemiecki, ekspedjowano do Anglii. Wobec szykan i utrudnień wywozowych, stosowanych przez Prusy, a także wobec wyzysku ze strony kupców niemieckich zaczęli hodowcy duńscy organizować spółdzielcze rzeźnie i spółdzielczy eksport wieprzowiny. Danja ma około 50 rzeźni spółdzielczych ze 160.000 członków. (Polska zaś ledwie kilka). Roczny obrót spółdzielni ze sprzedaży wieprzowiny przekracza 370 milionów złotych w złocie. Przez rzeźnie spółdzielcze przechodzi w Danji 86% ogólnej krajowej produkcji wieprzowego mięsa i wędlin.

Przeszło piątą część wszystkich duńskich gospodarstw rolnych stanowią gospodarstwa karłowate, mające mniej, niż jeden mórg gruntu. Na tak małym terenie niema co myśleć o uprawie zboża, a nawet o hodowli bydła; gospodarstwa te wyłącznie przeto trudnią się jajczarstwem, dostarczając swe jaja do spółdzielczych zbiornic, których w Danji około tysiąca. Zbiornice wysyłają transporty do spółdzielczych centrali, które eksportują jaja do Anglii. Spółdzielnie duńskie dostarczają Angli piątą część jaj, przez kraj ten spożywanych, za 45 milionów złotych w złocie rocznie.

Jednomorgowy rolnik byłby u nas nędzarzem i nie mógłby egzystować na tak drobnem gospodarstwie. W Danji natomiast żyje on wcale dostatnio. Jak dobrze się opłaca umiejętna hodowla kur przy spółdzielczym zbyciu jaj, niech świadczy fakt, że jedna kura w najlepiej prowadzonych gospodarstwach daje czystego rocznego dochodu więcej, niż krowa w Europie wschodniej.

Hodowla bydła i trzody, prowadzona na tak wielką skalę, wymaga wielkiej ilości paszy. Ponieważ krajowej paszy nie wystarcza, więc sprowadza się ją z zagranicy za prawie 150 milionów złotych w złocie rocznie. (A my mamy paszę swoją). Sprowadzają też rolnicy nawozy sztuczne za 40 milionów złotych rocznie oraz potrzebne w gospodarstwie narzędzia rolnicze. Ale zakupów tych nie czynią za pośrednictwem prywatnych kupców, tylko prowadzą specjalne spółdzielnie, których mają przeszło 1300.

Spółdzielczość zrzeszyła w Danji prawie całą ludność z wyjątkiem nielicznego i wciąż się zmniejszającego odsetka pośredników. Rozgałęziła się tu ona tak szeroko i wszechstronnie i osiągnęła tak świetne wyniki, że już dziś nazywana jest Danja rzeząpospolitą spółdzielczą J. W.

W nawiasach podaliśmy niektóre porównania z naszymi stosunkami. One wyraźnie świadczą o naszym zacofaniu na tem polu pracy gospodarczej.

Ci którzy dziś są członkami spółdzielni mleczarskich rozumieją doskonale jakim jest dobrodziejstwem posiadanie w pobliżu mleczarni. Bo doskonałość jej polega na tem, że *dostarcza ona to co jest dziś najważniejsze „gotówkę i to stale”*.

Niechaj przykład Danji (9 razy mniejszej) nam wskazuje ile my mamy do nadrobienia, żeby chociaż jej dorównać. A po latach kilkunastu czy kilkudziesięciu takiej pracy organizacyjnej jak w Danji stać nas będzie napewno na taki dobrobyt jak tam. Tylko pracą mądrze organizowaną możemy zwalczać obecny kryzys.

A teraz zastanowimy się co możemy już robić.

1. Jeżeli niema w pobliżu (o 15-20 km.) mleczarni spółdzielczej, a w odległości 3-5 km. okolicznych gospodarzy zliczymy 150-200 krów mlecznych -- można się decydować na zorganizowanie spółdzielni mleczarskiej.

2. W każdym miasteczku i przy każdej spółdzielni czy to spożywczej, czy mleczarskiej, czy rolnej możecie zakładać zbiornice jaj.

3. Jeśli u członków Katolickiego Stowarzyszenia Mężczyz i zbierze się do sprzedania więcej niż 40 sztuk nierogacizny

albo 15-20 bydła zgłaszając się do najbliższej spółdzielni rolniczej, by wam to komisowo sprzedała, bo w ten sposób otrzymacie najlepszą cenę.

4. We wszystkich sprawach organizacyjno-społecznych zwracajcie się do nas lub do Związku Spółdzielni Polskich w Wilnie, Mickiewicza 18, a niezwłocznie otrzymacie wszelkie wskazówki, druki i t. d.

Nie zrażajcie się tem, że może gdzieś koło was słabo idzie lub nawet upadła spółdzielnia. Ich błędów unikajcie i wyciągajcie dla siebie naukę a jeśli nie znacie tych błędów — pytajcie nas o to. Jeśli spółdzielnia u was słabo idzie — szukajcie błędu i usuwajcie go.

Tyleż przecie po całej Polsce rozwija się spółdzielni dla dobra kraju, a przecież mogą one najwięcej zrobić dla naszych kresów, które są najbiedniejsze.

A więc nie upadajmy na duchu z powodu obecnych ciężarów — ale zakasawszy rękawy zabierajcie się do pracy organizacyjnej.

W następnym numerze „Wiadomości” omówimy rolę spółdzielczości w rzemiośle.

Literaturę o spółdzielczości znajdziecie w bibliotekach Kółek Rolniczych.

ZWIĄZEK MŁODZIEŻY POLSKIEJ

I. DZIAŁ ORGANIZACYJNY.

Z żałobnej karty.

S. M. P. Żeńskie w Krynkach pow. Grodzieńskiego poniosło dotkliwą stratę przez śmierć druchę:

Bronisławy Budrowskiej — prezeski
Genowefy Dębkówny — sekretarki

Wieczne odpocznienie racz im dać Panie!

Nowozarejestowane S. M. P. W m. styczniu b. r. zostały przyjęte do Związku następujące S.M.P.: S.M.P. M. i Ż. w Swidnie, par. Duniłowicze, pow. Postawski. S.M.P. M. i Ż. w Korycinie, pow. Sokólski. S.M.P. M. i Ż. w Leonpolu pow. Brasławski. S.M.P. Ż. w Budstawiu, pow. Wilejski. S.M.P. M. i Ż. w Bobrowce, pow. Białostocki.

Wizytacje i kursa. W uzupełnieniu informacji zamieszczonej w Nr. 2 „Wiadomości“ ogłasza się, że dn. 12.III. odbędzie się kurs dla zarządów w Ławaryszkach dla S.M.P. par. Ławaryskiej i Szumskiej.

W m. marcu Związek dokona wizytacji wszystkich S.M.P. i zastępów pow. Święciańskiego według niżej podanego porządku.

12.III. Kiemieliszki, 13.III. Świranki 14.III. Kluszczyany, 15.III. Żeladź, 16.III. Świr 17.III. Szemietowszczyzna, 18.III. Konstantynów, 19.III. Komaje 20.III. Zastęp w Astaszonce 21.III. Zastęp w Boguciszkach.

W dniu oznaczonym S.M.P. mają się zebrać w komplecie, Zarządy zaś przygotowują zebranie plenarne i przyniosą ze sobą całą księgowość. W dniu powszednie wizytacja rozpocznie się o godz. 10 rano; w świąteczne zaś po nabożeństwie.

Zjazdy Delegowanych: 7 maja Żeński, 14 maja Męski. Czas wybrać delegatów.

Uważajmy przy zamówieniach czasopism. Zarządy SMP. bardzo nieregularnie opłacają w „Ostoi“ prenumeratę abonowanych czasopism. Z tego powodu administracja wydawnictw ma bardzo dużo pracy zupełnie nieprodukcyjnej, a oprócz tego wydaje duże sumy na pisanie listów, monitów, wyciągów i t. p.

Kwoty wydane na te rzeczy, t. j. papier i porto, nie licząc pracy, wynoszą rocznie kilka tysięcy złotych. Same porto czasopism, które wysyłamy później, nie za portorjum ryczałtowo, wynosi miesięcznie 200 zł. Jest to wydatek ogromny i zupełnie niepotrzebny przy należytem prowadzeniu ksiąg przez zarządy S. M. P.

Należy dołożyć wszelkich starań, by zarządy SMP. opanowały następujące sprawy:

1. Jak obliczać należności, za abonowane egzemplarze gazet w różnej ilości. A więc:

Od 1 do 9 egz. włącznie obliczamy: za 1 egz. 60 gr. kwartalnie, a za 9 egz. wypada 5.40 zł. Od 10 egz. wzwyż obliczamy za 1 egz. po 45 gr. kwartalnie, czyli za 10 egz. należność wynosi zł. 4.50, a za 25 egz. zł. 11.25.

Z powodu obecnych trudnych warunków, wiele SMP. opłaca prenumeratę miesięcznie, ale nas o tem nie powiadamia. Z tego powodu „Ostoja“ przypuszcza, że SMP. rezygnuje z prenumeraty i wstrzymuje dalszą wysyłkę. To wywołuje żale i pretensje do „Ostoi“. Dla uniknięcia tych nieporozumień SMP. muszą nas o tem zawczasu powiadamiać.

2. Dopilnować, by prenumerata była opłacona koniecznie w czasie:

- do 12. XII. na pierwszy kwartał następnego roku
 do 12. III. „ drugi „ „ „
 do 12. VI. „ trzeci „ „ „
 do 12. IX. „ czwarty „ „ „

Dla ułatwienia i przypomnienia tej tak ważnej dla nas sprawy, dołącza „Ostoja“ na początku roku do każdego N-ru gazet kalendarz, w którym jest podane przypomnienie „Przedpłata“.

3. Dla poinformowania prenumeratorów jak należy prowadzić rachunki za czasopisma, wydała „Ostoja“ specjalny druk z objaśnieniami, p. t. „Rachunki za czasopisma SMP.“ Stowarzyszenia mogą druki te dostać każdej chwili w „Ostoi“.

4. Prenumeratę czasopism należy wpłacać tylko do „Ostoi“, najlepiej za pomocą blankietów P.K.O., dołączonych do gazet co kwartał. Nr. konta „Ostoi“ w P. K. O. jest 202.768.

Pieniądze za „Okólniki“ i składkę związkowa mają i powinny SMP. wpłacać wprost do Związków.

5. Wszelkie zmiany dotyczące ilości abonowanych gazet należy koniecznie podawać równocześnie z dokonaniem wpłat. O zmianach należy koniecznie zawiadomić pisemnie, t. j. albo kartką, albo na odwrotnej stronie blankietu P. K. O. Na blankietach, które do gazet dołącza „Ostoja“ są wydrukowane odpowiednie rubryki do wypełnienia, jak poniżej:

Wyjaśnić za co:	Egz.	zł. i gr.
Za rachunek Nr. 654/32	—	5.—
„ „Młoda Polkę“	10	4.50
„ „Przyj. Młodzieży“	5	3.—
„ „Kierownik“	2	6.—
„ Kalend. Pracy	1	0.25 rocznie
„ Książn. Społecz.	1	1.80 „
Dług za kwartał 4/32	—	3.—
Razem		23.55

6. Przy adresie należy zawsze podać adres osoby, na której ręce gazety dotychczas wychodzą. A więc: Piotr Stachowski, Tarnów-Nowy, ul. Dzielna 32, woj. krakowskie — dla Stow. Młodz. Polsk.

7. Odbierający gazety powinien zbadać, czy adres, pod jakim gazety nadeszły jest dobry. O ile nie jest dokładny, należy koniecznie zaraz o tem donieść „Ostoi“, podając adres poprawiony.

8. Przy zmianie adresów należy podawać zawsze:

a) adres dotychczasowy

b) adres pod jakim nadal gazety należy wysyłać.

9. Adres, a więc nazwisko, imię, miejscowość, ulica, numer domu, poczta, powiat i województwo muszą być pisane bardzo wyraźnie.

10. Przy zmianie w zarządzie powinien odchodzący członek, który się dotychczas zajmował czasopismami koniecznie objaśnić o wszystkich sprawach nowy zarząd. Zdawanie urzędowania powinno się odbywać przy kimś z członków patronatu, któryby wątpliwe sprawy wyjaśnił.

Gdy druh idzie do wojska.... Obowiązkiem każdego SMP. jest pożegnać go jak należy.

Każdy zarząd powinien dbać o to, aby uroczystość pożegnania wypadła jak najlepiej, aby na zawsze utkwiała w pamięci odchodzącego, aby była ogniwem łączącym go z organizacją nawet wtedy, gdy w najodleglejszych stronach kraju pełnić będzie swą służbę żołnierza.

Wiele Stowarzyszeń w okresie poprzedzającym pobór, urządza kursy dla druhów odchodzących do wojska. Na kursach tych omawiane są sprawy dotyczące obowiązku służby wojskowej. Pożądanem jest aby w kursach takich i podobnych zebraniach brali udział także starsi druhowie, którzy już służbę wojskową ukończyli i którzy mogą udzielić rad i wskazówek na podstawie własnych przeżyć. Może tam być obecna również młodzież poborowa, nienależąca do organizacji. Przyczyni się to do wyrobienia dobrej opinii o Stowarzyszeniu i przysporzy mu nowych członków w przyszłości.

Jako podręcznikiem do pogadarek na takim kursie można posługiwać się książką Ks. K. Milika „Życie Żołnierza“ (cena zł. 2.90—do nabycia w Związkach. Skład główny: S.A. „Ostoja“—Poznań, Poczta 15). Wiele materiałów do urządzenia kursu lub wieczornicy podają również dawniejsze roczniki „Kierownika“.

Nie wystarczą jednak same pogadanki, oparte na materiałach zaczerpniętych z książki Ks. Milika. Książkę tę powinni poborowi posiadać na własność. Różne mogą być sposoby zaopatrzenia poborowych w tę książkę.

1) SMP. obdarza nią wszystkich druhów-rekrutów.

2) Jeżeli na to nie pozwala stan kasy, można wpłynąć na rodziców, rodzeństwo, krewnych. by ją kupili dla swych synów, braci.

3) SMP. namawia druhów, by ją sobie sami zakupili. W tym celu należałoby podczas kursu, czy zebrania wykladać pewną ilość egz. na stole w Ognisku, aby rekruci mogli książkę tę przejrzeć spokojnie, aby choć pobieżnie zapoznali się z treścią i w ten sposób zachęcili się do kupna jej na własność. Należy przy tem wskazywać na wartość książki i na usługi, jakie na pewno odda temu, kto ją kupi (zwrócić uwagę na praktyczną stronę książki, jak: wzory listów, wniosków, przepisy, ustawy i t. p.).

Jasnym jest, że „Życie żołnierza“ posiadać powinna każda biblioteka SMP. męskiego, aby z niej mogli korzystać ci druhowie, którzy inną drogą do pozowania jej dojść nie mogą.

Aby ułatwić Stowarzyszeniom propagandę „Życia żołnierza“ wydała „Ostoja“ specjalne zakładki do książek. Zakładki te

zostały dołączone do „Kierownika“ Nr. 2/1933 w celu rozdania ich druhom poborowym i ich rodzinom.

Powyższe metody propagandy, tej ze wszechmiar godnej polecenia książki, powinny być stosowane nie tylko w SMP. męskich, ale również i w żeńskich, wiele bowiem druzhen ma braci, lub narzeczonych, których czeka służba wojskowa. Powinny o tem pamiętać zarządy SMP. żeńskich, które zakładki z reklamą „Życie żołnierza“ również otrzymały.

A więc pamiętajmy o naszych poborowych! Niech żaden z nich nie odejdzie do wojska bez „Życia żołnierza“ w garści! Nie zrujnujemy się wydając 2 zł. 90 gr.!

CZY SIĘ WYBIERASZ NA ZŁOT OGÓLNO-POLSKI DO PIEKAR WIELKICH NA ŚLĄSKU

II. DZIAŁ KULTURALNO-OŚWIATOWY.

Praca w kółkach religijnych. Usilnie poleca się wszystkim S.M.P. wprowadzenie na zebrania plenarne t. zw. „chwilki religijnych“ lub „kwadransów ewangelicznych“. Jak to zrobić? Należy bardzo uważnie przeczytać styczniowy numer „Kierownika“; w lutowym zaś numerze podany jest nawet cały materiał (gotowa pogadanka), który z łatwością może być wykorzystany.

Jubileusz krzyża. Obchodziliśmy wiele rocznic religijnych i narodowych, ale tak wspaniałej to jeszcze nigdy. Oto Ojciec św. ogłosił na rok 1933 jubileusz czyli Rok Święty, na pamiętkę 1900 rocznicy męki i śmierci Chrystusa Pana. To też trzeba będzie wyteńczyć wszystkie siły, by myśl Ojca św. jaknajlepiej zrozumieć, odczuć i przeżyć; *Jubileusz Krzyża musi być dla nas rokiem wielkiego odnowienia duchowego*, a stanie się nim z pewnością, gdy wzięmy się myślą i sercem w Mękę i Zmartwychwstanie Zbawiciela i w tych cudownych tajemnicach naszej wiary zaczerpnijemy moc do korzystania z owoców krzyża Chrystusowego. To też nadchodzące Święta Wielkanocne będą doskonałą okazją do zamianifestowania swych uczuć głęboko religijnych. Bardzo bogatą literaturę z tego działu podaje „Książnica społeczna“ Nr. 3 (dodatek bezpłatny do „Kierownika“ Nr. 2); poleca się bardzo prenumeratę „Książnicy“ — rocznie 80 gr. wychodzi raz na kwartał.

Praca dla kółek abstynenckich. Jak zorganizować kółko abstynenckie? Kółko jest zespołem kilku lub kilkunastu osób, świadomych celu i zadania swego, dlatego nie może ono powstać za jednym zamachem. Poprzedzać je muszą studia przygotowawcze nad alkoholizmem tych, którym leży na sercu założenie takiego kółka.

W tym celu ktoś z patronatu, czy osób starszych omawia z młodzieżą w sposób przystępny szkodliwość alkoholu i wska-

zuje na grożące stąd niebezpieczeństwo pobudzając słuchaczy do głębokiego zastanowienia się nad tą sprawą.

Kiedy zaś młodzież zainteresuje się już tą kwestją i pocnie omawiać między sobą zgubne skutki picia, wtedy nadszedł czas podjęcia inicjatywy i założenia między nimi kółka abstynenckiego.

Założenie kółka uchwała zebranie plenarne zgodnie z § 1 regulaminu. Zarząd zaprasza kogoś ze specjalistów z naukowym odczytem o alkoholizmie na zebranie organizacyjne kółka. Po odczycie następuje zapisywanie się na członków i wybór zarządu kółka, składającego się z przewodniczącego, sekretarza i skarbnika. Od trafnego wyboru członków zarządu zależy rozwój kółka i jego powodzenie. Najważniejszą tutaj osobą jest przewodniczący kółka, od niego też najwięcej się wymaga.

Po wybraniu Zarządu przystępują członkowie do omówienia bieżących spraw kółka: określają wysokość składki rocznej członków (około 50 gr.), ustalają czas i miejsce zebrań kółka (co 2—3 tygodnie), posiedzeń Zarządu (przed każdym zebraniem członków). O pracy regularnej w kółkach podamy szczegółowe wskazówki w następnych numerach „Wiadomości”.

Praca dla Kółek Oświatowych.

a) *SMP. organizacyjnie wyrobione.* W dalszym ciągu prowadzi się pracę ogniskową. Jako tematy do wieczorów dyskusyjnych z cyklu „Poznaj swój kraj” mogą być następujące: 1) Górale — ich życie i obyczaje, 2) Kaszubi — strażnicy Pomorza Polskiego, 3) Dostęp Polski do morza jest koniecznością dziejową. Po materjały do tych pogaderek zgłaszać się do Związku. Poleca się sposób prowadzenia pogaderek systemem ankietowym. Należy w tym celu sprowadzić ze Związku MP. broszurkę „Metoda pogaderek ankietowych” cena 25 gr. Druchny i druchowie bardziej wyrobieni zajmą się zbieraniem i spisywaniem podań, legend, baśni i piosenek ludowych na terenie swojej parafji. Spisane dane należy przesłać do Związku.

b) *SMP. rozpoczynające pracę.* Po założeniu kółka oświatowego (w tym celu należy sprowadzić ze Związku regulamin kółka) przystąpić odrazu do pracy. 1-o rozdzielić między członków kółka tematy pogaderek do opracowania. Wskazać z jakiej książki, gazety lub innego pisma można korzystać. Na początek najlepiej będzie jeżeli się przerobi materiał podawany w „Kierowniku Młodzieży Pol.” od m. stycznia b. r. rozpoczynając. Szczególnie zwracać uwagę na sprawy organizacyjne. SMP. żeńskie mogą wykorzystać materiał pogadankowy zebrany w książkach „Szara godzina” cena 2,25 zł. i „W służbie dobra i prawdy” cena 4,75 zł. Obie książki można nabyć w składnicy Związku.

DZIAŁ SPRAWOZDAWCZY.

III. DZIAŁ PRZYSPOSOBIENIA ROLNICZEGO.

I. Zestawienia zespołów konkursowych p. r. Uzupełniając zestawienia zespołów konkursowych S. M. P. zgłoszonych do pracy na rok bież. 1933, a umieszczonych w „Wiadomościach A. K.” za miesiąc luty rb., Związek Młodz. Pol. niżej podaje także zestawienia zespołów konkursowych S. M. P. z terenu województwa Białostockiego, podległego kompetencji Wileńskiego Związku Młodzieży Polskiej, tudzież dodatkowo nadesłane zgłoszenia do konkursów rolniczych na rok 1933 z terenu województwa Wileńskiego.

Województwo Białostockie.

Powiat BIAŁOSTOCKI.

1. **Barszczewo** — buraki pastewne — zesp. 1, ucz. 13, ogródki warzywne — zesp. 1, ucz. 7.
2. **Choroszcz** — kukurydza — zesp. 1, ucz. 7, ziemniaki — zesp. 1, ucz. 7, buraki pastewne — zesp. 1, ucz. 7, marchew pastewna — zesp. 1, ucz. 7.
3. **Czarna Wieś** — kukurydza — zesp. 1, ucz. 8, len — zesp. 1, ucz. 11.
4. **Długotęka** — buraki pastewne — zesp. 1, ucz. 10, marchew pastewna — zesp. 2, ucz. 16, ogródki kwiatowe — zesp. 1, ucz. 8.
5. **Dolistów** — ogródki warzywne — zesp. 1, ucz. 9, len — zesp. 1, ucz. 12.
6. **Jasionówka** — kukurydza — zesp. 5, ucz. 47, ziemniaki — zesp. 1, ucz. 6, buraki pastewne — zesp. 1, ucz. 12, ogródki kwiatowe — zesp. 1, ucz. 7, pomidory — zesp. 1, ucz. 6.
7. **Jaświły** — kukurydza — zesp. 1, ucz. 7, buraki pastewne — zesp. 1, ucz. 12, len — zesp. 1, ucz. 10.
8. **Juchnowiec** — kukurydza — zesp. 1, ucz. 10, ogródki warzywne — zesp. 1, ucz. 11, len — zesp. 1, ucz. 12.
9. **Kalinówka** — ziemniaki — zesp. 2, ucz. 18.
10. **Knyszyn** — ziemniaki — zesp. 1, ucz. 9, buraki pastewne — zesp. 1, ucz. 14, ogródki warzywne — zesp. 1, ucz. 8.
11. **Mociesze** — kukurydza — zesp. 2, ucz. 16, buraki pastewne — zesp. 1, ucz. 13, len — zesp. 1, ucz. 17.
12. **Niewodnica** — buraki pastewne — zesp. 1, ucz. 10, ogródki warzywne — zesp. 1, ucz. 8.
13. **Pańki** — buraki pastewne — zesp. 5, ucz. 41, ogródki kwiatowe — zesp. 2, ucz. 16, len — zesp. 1, ucz. 12.
14. **Protasy** — marchew pastewna — zesp. 1, ucz. 12.
15. **Rogowo-Dwór** — buraki pastewne — zesp. 1, ucz. 11.
16. **Rogowo-Wieś** — kukurydza — zesp. 1, ucz. 8, buraki pastewne — zesp. 1, ucz. 10, len — zesp. 1, ucz. 16.
17. **Suraż** — kukurydza — zesp. 4, ucz. 41, buraki pastewne — zesp. 1, ucz. 10, ogródki warzywne — zesp. 1, ucz. 11.

18. **Turośń Kościelna** — kukurydza — zesp. 1, ucz. 6, buraki pastewne — zesp. 1, ucz. 10, ogródki warzywne — zesp. 1, ucz. 8.

19. **Uhowo** — ogródki warzywne — zesp. 1, ucz. 11.

20. **Zabłudów** — buraki pastewne — zesp. 1, ucz. 19,

21. **Krypno** — kukurydza — zesp. 1, ucz. 8, marchew pastewna — zesp. 2, ucz. 19, ogródki warzywne — zesp. 8, ucz. 72, ogródki kwiatowe — zesp. 2, ucz. 15, pomidory — zesp. 1, ucz. 6, len — zesp. zesp. 1, ucz. 8.

22. **Zastocze** — buraki pastewne — zesp. 1, ucz. 13, kapusta — zesp. 1, ucz. 8, marchew — zesp. 1, ucz. 8, ogródki kwiatowe — zesp. 1, ucz. 8.

Razem powiat Białostocki — kukurydza 21, ucz. 182, ziemniaki — zesp. 5, ucz. 40, buraki — zesp. 21, ucz. 219, kapusta — zesp. 2, ucz. 16, marchew — zesp. 6, ucz. 51, ogródki warzywne — zesp. 10, ucz. 88, ogródki kwiatowe — zesp. 6, ucz. 47, pomidory — zesp. 1, ucz. 6, len — zesp. 9, ucz. 106.

Ogółem — zesp. 81, ucz. 755.

Powiat GRODZIŃSKI.

1. **Grodno-przedmieście** — ogródki kwiatowe — zesp. 1, ucz. 13.

2. **Hoża** — buraki pastewne — zesp. 1, ucz. 12.

3. **Indura** — buraki pastewne — zesp. 1, ucz. 10, ogródki warzywne — zesp. 3, ucz. 32.

4. **Kamieńczany** — wychów prosiąt — zesp. 1, ucz. 8.

5. **Kucharze** — buraki pastewne — zesp. 1, ucz. 10, wychów królików — zesp. 1, ucz. 10.

6. **Kwasówka** — ziemniaki — zesp. 2, ucz. 18, len — zesp. 1, ucz. 14.

7. **Lunna** — wychów królików — zesp. 1, ucz. 1, uprawa fasoli — zesp. 1, ucz. 10.

8. **Masztalerze** — buraki pastewne — zesp. 1, ucz. 9, fasola — zesp. 1, ucz. 14.

9. **Porzecze** — buraki pastewne — zesp. 1, ucz. 6, ogródki kwiatowe — zesp. 1, ucz. 4.

10. **Strzelce** — ziemniaki — zesp. 1, ucz. 12, wychów prosiąt — zesp. 1, ucz. 10.

11. **Wielkie - Eysmonty** — buraki pastewne — zesp. 1, ucz. 9, wychów prosiąt — zesp. 1, ucz. 8.

12. **Wołpa** — ziemniaki — zesp. 1, ucz. 9.

Razem powiat Grodzieński — ziemniaki — zesp. 4, ucz. 39, buraki pastewne — zesp. 6, ucz. 56, ogródki warzywne — zesp. 3, ucz. 32, ogródki kwiatowe — zesp. 2, ucz. 27, len — zesp. 1, ucz. 14, wychów królików — zesp. 2, ucz. 21, wychów prosiąt — zesp. 3, ucz. 26, uprawa fasoli — zesp. 2, ucz. 24.

Ogółem — zesp. 23, ucz. 229.

Powiat SOKÓLSKI.

1. **Achrymowce** — buraki pastewne — zesp. 1, ucz. 11, len — zesp. 1, ucz. 13.

2. **Bogusze** — kukurydza — zesp. 1, ucz. 8, kapusta — zesp. 1, ucz. 8, len — zesp. 1, ucz. 10.
 3. **Dąbrowa** — kukurydza — zesp. 2, ucz. 16, buraki pastewne — zesp. 2, ucz. 17, kapusta — zesp. 1, ucz. 10, ogródki kwiatowe — zesp. 3, ucz. 29, len — zesp. 3, ucz. 34.
 4. **Janów** — ziemniaki — zesp. 1, ucz. 13, len zesp. 2, ucz. 23.
 5. **Klimówka** — kapusta — zesp. 1, ucz. 9, len — zesp. 2, ucz. 21.
 6. **Kuźnica** — buraki pastewne — zesp. 1, ucz. 10, pomidory — zesp. 1, ucz. 9, len — zesp. 1, ucz. 12.
 7. **Różanystok** — kapusta — zesp. 1, ucz. 12, len — zesp. 1, ucz. 14.
 8. **Pokośno** — marchew pastewna — zesp. 1, ucz. 10, len — zesp. 1, ucz. 15.
 9. **Sokółka** — ziemniaki — zesp. 1, ucz. 9, kapusta — zesp. 1, ucz. 11, ogródki kwiatowe — zesp. 1, ucz. 9.
 10. **Sosnowik** — buraki pastewne — zesp. 1, ucz. 10, wychów prosiąt — zesp. 1, ucz. 10.
 11. **Nowy-Dwór** — len — zesp. 1, ucz. 10.
 12. **Sidra** — ziemniaki zesp. 1, ucz. 11, buraki pastewne zesp. 1, ucz. 8, len — zesp. 3, ucz. 25.
 13. **Geniusze** — ziemniaki — zesp. 1, ucz. 11.
- Razem powiat Sokółski** kukurydza — zesp. 3, ucz. 24, ziemniaki — zesp. 4, ucz. 44, buraki pastewne — zesp. 6, ucz. 56, kapusta — zesp. 5, ucz. 50, marchew pastewna — zesp. 1, ucz. 10, ogródki kwiatowe — zesp. 4, ucz. 38, pomidory — zesp. 1, ucz. 9, len zesp. 16, ucz. 177, wychów prosiąt zesp. 1, ucz. 10. Ogółem — zesp. 41, ucz. 418.

Powiat WOLKOWYSKI.

1. **Świsłocz** — kukurydza — zesp. 2, ucz. 17, kapusta zesp. 1, ucz. 8, len — zesp. 1, ucz. 11, wychów królików zesp. 1, ucz. 7.
2. **Międzyrzecze** — len — zesp. 1, ucz. 11, wychów prosiąt — zesp. 1, ucz. 6.
3. **Mścibów** — buraki pastewne — zesp. 1, ucz. 10, len — zesp. 1, ucz. 15.
4. **Jankowszczyzna** — wychów królików — zesp. 1, ucz. 7.
5. **Korewicze** — len — zesp. 1, ucz. 10.
6. **Szydłowice** pomidory — zesp. 1, ucz. 10, len zesp. 1, ucz. 10, wychów prosiąt — zesp. 1, ucz. 6.
7. **Wierobiejki** — ziemniaki zesp. 1, ucz. 8, buraki pastewne zesp. 2, ucz. 16, kapusta — zesp. 1, ucz. 8, len — zesp. 1, ucz. 8.
8. **Rohoźnica** kapusta zesp. 1, ucz. 8, ogródki warzywne — zesp. 1, ucz. 9, len — zesp. 1, ucz. 12.
9. **Porozowo** kapusta — zesp. 1, ucz. 8, len — zesp. 3, ucz. 28, wychów gęsi — zesp. 1, ucz. 7, wychów prosiąt zesp. 2, ucz. 20.

10. **Mosty osada fabryczna** — ogródki warzywne — zesp. 1, ucz. 11,
 11. **ogródki kwiatowe** — zesp. 1, ucz. 10.
 11. **Repla** — wychów królików — zesp. 1, ucz. 9.
 12. **Hniezno** — kapusta — zesp. 1, ucz. 9, len — zesp. 3,
 ucz. 25.
 13. **Jałówka** — buraki pastewne — zesp. 1, 11.
 14. **Krzemienica** — kapusta — zesp. 1, ucz. 8, len — zesp. 1,
 ucz. 16.
 15. **Szymki** — buraki pastewne — zesp. 1, ucz. 9, len —
 zesp. 1, ucz. 11.
 16. **Werejki** — pomidory — zesp. 1, ucz. 8.
 17. **Roś** — buraki pastewne — zesp. 1, ucz. 9.
 18. **Podorosk** — pomidory — zesp. 1, ucz. 8.

Razem powiat Wołkowyski — kukurydza — zesp. 2, ucz. 17,
 ziemniaki — zesp. 1, ucz. 8, buraki pastewne — zesp. 7, ucz. 64,
 kapusta — zesp. 6, ucz. 49, ogródki warzywne — zesp. 2, ucz. 20,
 ogródki kwiatowe — zesp. 1, ucz. 10, pomidory — zesp. 4, ucz. 34,
 len — zesp. 16, ucz. 157, wychów gęsi — zesp. 1, ucz. 7, wychów
 królików — zesp. 3, ucz. 23, wychów prosiąt — zesp. 4, ucz. 42.

Ogółem — zesp. 45, ucz. 404.

*Dodatkowo nadesłane zespoły konkursowe S.M.P. w miesiącu
 lutym 1933 r.*

Powiat WILEŃSKO-TROCKI.

1. **Żwirble** — len — zesp. 1, ucz. 7, pszenica jara — zespół
 poprzednio wykazany został uzupełniony, 3 uczestników, co
 razem stanowi: 1 zespół, 9 uczestników.
 2. **Hajduny** — len — zesp. 1, ucz. 7.
 3. **Pietruliszki** — len — zesp. 1, ucz. 7.
 4. **Niemenczyn** — zastęp w Wygodzie — uprawa łąk — zesp. 1,
 ucz. 6.
 5. **Turgiele** — kapusta — zesp. 1, ucz. 12, pomidory — zesp. 1,
 ucz. 8.
 6. **Szyłany** — buraki pastewne — zesp. 1, ucz. 9.
 7. **Landwarów** — kukurydza — zesp. 2, ucz. 19.

Razem powiat Wil.-Trocki — kukurydza — zesp. 2, ucz. 19,
 buraki pastewne — zesp. 1, ucz. 9; kapusta — zesp. 1, ucz. 12,
 pomidory — zesp. 1, ucz. 8, uprawa łąk — zesp. 1, ucz. 6, len —
 zesp. 3, ucz. 21, pszenica jara — zespół uzupełniony o 3 osoby.
 Ogółem — zesp. 9, ucz. 78.

Powiat OSZMIAŃSKI.

1. **Jakientany Nowe** — buraki pastewne — zesp. 1, ucz. 10,
 len — zesp. 1, ucz. 6.
 2. **Dowlany** — kapusta — zesp. 1, ucz. 6.
 3. **Szutowicze** — len — zesp. 1, ucz. 9, gęsi — zesp. 1, ucz. 8,
 pomidory — zesp. 1, ucz. 7, cebula — zesp. 1, ucz. 6.
Marymonty — kukurydza — zesp. 1, ucz. 6.

Razem powiat Oszmiański — kukurydza — zesp. 1, ucz. 6, buraki — zesp. 1, ucz. 10, kapusta — zesp. 1, ucz. 6; len — zesp. 2, ucz. 15, pomidory — zesp. 1, ucz. 7, cebula — zesp. 1, ucz. 6. Ogółem — zesp. 6, ucz. 50.

Powiat ŚWIECIAŃSKI:

1. Szemietowyszczyna — Kukurydza — zesp. 1, ucz. 6, kapusta — zesp. 1, ucz. 7.

2. Świr — Kukurydza — zesp. 2, ucz. 13.

3. Kiemieliszki — Buraki pastewne — zesp. 1, ucz. 10.

4. Konstantynów k/Świra — Kukurydza — zesp. 1, ucz. 8.

5. Świeciany — zastęp w Kochanówce — Kukurydza — zesp. 1, ucz. 8.

6. Lyntupy — Pielęgnacja drzewek owocowych — zesp. 1, ucz. 6.

7. Świeciany — zastęp w Gawejciszkach — pielęgnacja drzewek owocowych — zesp. 1, ucz. 8.

8. Świeciany — zastęp w Boguciszkach — Pielęgnacja drzewek owocowych — zesp. 1, ucz. 6.

Razem powiat Świeciański — Kukurydza zesp. 4, ucz. 25, buraki pastewne — zesp. 2, ucz. 22, kapusta — zesp. 2, ucz. 15, pielęgnacja drzew owocowych — zesp. 3, ucz. 19.

Ogółem — zesp. 11, ucz. 81.

Powiat BRASŁAWSKI.

1. Gajdy — kukurydza — zesp. 1, ucz. 6, buraki pastewne — zesp. 1, ucz. 6, wychów prosiąt — zesp. 1, ucz. 7.

2. Jody — kukurydza — zesp. 1, ucz. 11, buraki pastewne — zesp. 1, ucz. 12

3. Zajeleńce — kukurydza — zesp. 1, ucz. 10.

4. Słobódka — wychów gęsi — zesp. 1, ucz. 11, kukurydza — zesp. 1, ucz. 10.

5. Belmont — wychów kur — zesp. 1, ucz. 6.

6. Brasław — kapusta zesp. 1, ucz. 6, marchew pastwna — zesp. 1, ucz. 7.

7. Dalekie — buraki pastewne zesp. 1, ucz. 15.

8. Idolta — ziemniaki — zesp. 1, ucz. 8, kapusta — zesp. 1, ucz. 8, wychów kur — zesp. 1, ucz. 8, marchew pastwna — zesp. 1, ucz. 6, fasola — zesp. 1, ucz. 9, buraki pastewne — zesp. 1, ucz. 8.

9. Ikażń — buraki pastewne — zesp. 3, ucz. 23, kukurydza — zesp. 3, ucz. 21, ogródki kwiatowe — zesp. 3, ucz. 21, kapusta — zesp. 1, ucz. 10.

10. Kalenkiszki — kukurydza — zesp. 1, ucz. 15, ogródki warzywne — zesp. 1, ucz. 8, ziemniaki — zesp. 1, ucz. 9.

Razem powiat Brasławski — kukurydza — zesp. 8, ucz. 73, buraki pastewne — zesp. 7, ucz. 64, ziemniaki — zesp. 2, ucz. 17, marchew pastwna — zesp. 2, ucz. 13, kapusta — zesp. 3, ucz. 24, fasola — zesp. 1, ucz. 12, cebula — zesp. 1, ucz. 9, wychów kur — zesp. 2, ucz. 14, wychów prosiąt — zesp. 1, ucz. 7, wychów gęsi — zesp. 1, ucz. 11, ogródki kwiatowe — zesp. 3, ucz. 21, ogródki warzywne — zesp. 1, ucz. 8.

Ogółem — zesp. 32, ucz. 273.

Powiat WILEJSKI.

1. **Niestaniszeki** — kukurydza — zesp. 1, ucz. 10.

II. Związek Młodzieży Polskiej podaje do wiadomości, iż składnica Związku posiada do sprzedania ulotki: 1) „zakładanie szkółek drzew owocowych“, 2) „pielęgnacja drzew owocowych“, 3) uprawa pomidorów“, 4) „uprawa fasoli“, 5) „uprawa cebuli“, 6) uprawa kukurydzy „Wczesnej Bydgoskiej“, oraz broszurki konkursowe — do uprawy marchwi pastewnej i uprawy lnu.

Cena ulotek — po 10 groszy za sztukę, do każdego tamatu; cena broszurek — po 35 groszy za sztukę.

DZIAŁ INSTRUKCYJNY.

Czy wykonaliście wskazówki Związku? Dziś, wobec zbliżającego się czasu rozpoczęcia prac praktycznych — w obranych przez każdą drużynę i druha tematach konkursowych — sprawy ściśle z tem związane — tak są ważne i niecierpiące zwłoki, że pomijając narażenie wszystko inne, Związek zastanawia się, czy i co zostało wykonane przez każde SMP., przez każdy zespół konkursowy, przez każdą przodowniczkę i przodownika zespołu konkursowego — w celu doprowadzenia pracy do końca w zorganizowanych na rok bież. — 1933 — zespołach konkursowych? Czy i w jakim stopniu zostały wykonane lub wykorzystane przez SMP. te wskazówki i zlecenia, jakie zostały podane w dziale informacyjnym na stronie 32—36 „Wiadomości A. K.“ za miesiąc luty — 1933 r.?

Te wskazówki i zalecenia można wyrazić w kilku punktach, a mianowicie:

1) Jaki jest stan wytrwania młodzieży stowarzyszeniowej w zespołach konkursowych dziś — w porównaniu z czasem, kiedy zgłoszenia do konkursów rolniczych na rok bież. były wysyłane do Związku?

2) Jaki jest stan przygotowania fachowego — teoretycznie — przodowniczek, przodowników i wszystkich uczestników zespołów konkursowych?

3) Czy przygotował sobie każdy uczestnik zespołu konkursowego i w odpowiedni sposób — tabliczki konkursowe.

4) Czy i w jakim stopniu poczynione są starania przez SMP., przodowniczki i przodowników i przez uczestników zespołów konkursowych w celu zaopatrzenia zespołów w materiały konkursowe?

Nie sięgając, jak powiedziałem, do wskazówek zawartych w szeregu poprzednich numerów „Wiadomości A. K.“, Związek Mł. Pol. zwraca uwagę Młodzieży Stowarzyszeniowej, że w „Wiadomościach“ za miesiąc luty r. b. były zalecane do wykonania cztery wyżej wymienione — podstawowe rzeczy. Jak to wykonać — znajdziecie tam wyjaśnienia; gdy wykonacie te podstawowe rzeczy, — stworzycie dobrą podstawę dla doprowadzenia do końca pracy w przysposobieniu rolniczym.

II. W sprawie dostarczenia nasion kukurydzy. Związek Mł. Pol. — ma pewne, uzasadnione wątpliwości — co do tego, czy SMP. wykonały zalecenia niecierpiące zwłoki, zawarte w „Wiadomościach A. K.” za miesiąc luty r. b., a dotyczące sprawy przysposobienia rolniczego. Wynika to stąd, że na stronie 25 „Wiadomości”, w ustępie, traktującym o konkursach konkursowych, Związek polecił tym zespołom konkursowym, które zgłosiły się do uprawy kukurydzy „Wczesnej Bydgoskiej”, aby natychmiast nadesłały do Związku informacje; czy zespół konkursowy posiada nasiona kukurydzy do siewu wiosennego ze zbioru roku 1932, czy też nasiona ma dostarczyć Związek?

Jest to sprawa bardzo ważna. Do dnia dzisiejszego jest zgłoszonych przeszło 100 zespołów konkursowych do uprawy kukurydzy w liczbie około 1000 uczestników. Od jakości nasion kukurydzy i od wysiewu kukurydzy w czasie właściwym na półku w dużym stopniu zależy wynik całej pracy. Aby sprowadzić nasiona kukurydzy do Związku, a ze Związku by doszły do SMP., — potrzebny jest czas. Czasu na to mamy mało.

A teraz — niech każde SMP., którego to dotyczy, zastanowi się, zajrzy do swego sumienia i zbada, czy zostało wysłane powiadomienie do Związku Mł. Pol. o tem:

1) Czy są własne nasiona kukurydzy „Wczesnej Bydgoskiej” do siewu wiosennego w roku bież.

2) Czy te nasiona ma dostarczyć do Stow. Związek Mł. Pol.

Zajrzyjcie do swego sumienia (Zarząd Stow. Mł. Polskiej, przodowniczkę i przodownika) i, kto tego polecenia nie wykonał, niech to natychmiast uczyni; aby Związek Mł. Pol. nie później, jak do dnia 10.III 1933 r., miał możliwość określić: dla jakich St. Mł. Pol. należy sprowadzić i na czas dostarczyć nasion kukurydzy i jakie SMP. nasiona kukurydzy posiadają.

Zaznacza się przy tem, że nasiona kukurydzy „Wczesnej Bydgoskiej” można mieć z własnych plonów roku 1932. Można wówczas nabyć je u młodzieży stowarzyszeniowej, które takowe posiada. Jedno tylko zastrzeżenie, że do siewu należy wybierać nasiona takie, które dają całkowitą gwarancję dobrego kiełkowania i są dojrzałe i zdrowe.

Przeto należy natychmiast: by każdy uczestnik konkursu kukurydzianego — jeżeli jest możliwość — zaopatrzył się w odpowiednie nasiona kukurydzy odmiany „Wczesnej Bydgoskiej” — 25 gram. (ćwierć kilograma) na półko konkursowe; wybrać z tego nie najlepsze, lecz przeciętne — 10 ziaren, dokonać próby kiełkowania i po upewnieniu się o wartości nasion — powiadomić o tem Związek.

III. Pamiętać o wykonaniu instrukcji! Wreszcie, podstawą pracy w przysposobieniu rolniczym dla każdego SMP., dla każdej przodowniczkę i przodownika i dla każdego uczestnika zespołu konkursowego winny stać się te dane, które zostały podane do ogólnej wiadomości o każdym poszczególnym SMP. w „Wiadomościach A. K.” za miesiąc luty r. b. i w niniejszych.

Każde S. M. P. winno doprowadzić do końca wszystkie zgłoszone zespoły konkursowe, w tej liczbie drucheni i druha, jak to zostało zgłoszone i podane w „Wiadomościach A. K.“.

Jest to sprawą honoru osobistego każdej druchny i druha, każdej przodowniczki i przodownika, każdego zespołu konkursowego, każdego Stowarzyszenia i całej wielkiej rodziny S. M. P.

PLAN PRACY NA M-C KWIECIEŃ 1933 R.

I. DZIAŁ OGÓLNO-ORGANIZACYJNY.

1. Dwa zebrania plenarne i tyleż zarządu.
2. Dopilnować, czy skarbnik wysłał prenumeratę za „Kierownika“, „Przyjaciela“, „Młodą Polkę“ i „Wiadomości“ za II-gi kwartał b. r.
3. Uregulować wszelkie zadłużenia.
4. Wybrać delegata (tkę) na Zjazd Delegowanych.
5. W dalszym ciągu zbierać fundusz na zlot ogólnopolski.
6. Komisja rewizyjna zbada całą księgowość za I kw. r. b.

II. DZIAŁ RELIGIJNY.

1. Wziąć czynny udział w adoracji N. Sakr. w okresie Wielkotygodniowym.
2. Urządzić „Święcone“ dla najbiedniejszych z parafji.
3. Omówić sprawę akademji ku czci Królowej Jadwigi (zażądać materiału ze Związku).

III. DZIAŁ KULTURALNO-OŚWIATOWY.

1. Na zebranie plenarne przygotować pogadanki: 1) Rozwój Stow. Mł. Pol. w Związku Wileńskim (materiał: sprawozdanie Związku za rok 1930 i 1931 po 1 zł. egz.); 2) Jakie korzyści mamy z organizacji młodzieży.
2. Zbierać, spisywać i wysłać do Związku ludowe zwyczaje Wielkanocne na terenie swojej parafji.
3. Zorganizować wieczornicę wielkanocną.

IV. DZIAŁ PRZYSPOSOBIENIA ROLNICZEGO.

1. Sprawdzić w Stowarzyszeniu:
 - a) Czy zaopatrzone są zespoły konkursowe w materiały konkursowe;
 - b) czy uczestnicy zespołów konkursowych posiadają niezbędną dla rozpoczęcia pracy w konkursach rolniczych — wiedzę fachową;
 - c) czy Stowarzyszenie posiada niezbędną literaturę rolniczą potrzebną w prowadzeniu konkursów rolniczych;

d) czy wszyscy uczestnicy zespołów konkursowych (uprawowe) mają przygotowane tabliczki konkursowe;

e) czy wszyscy uczestnicy zespołów konkursowych posiadają niezbędne materiały dla rozpoczęcia pracy w konkursach rolniczych;

f) czy i jakie poczynione zostały starania do usunięcia trudności w doprowadzeniu do końca pracy w konkursach rolniczych.

2. Wszystko co jest złe i stoi na przeszkodzie w doprowadzeniu do końca pracy w konkursach rolniczych — usunąć, wszystko co dobre — pogłębiać, podnieść na wyższy poziom.

3. Przystąpić do pracy na półkach konkursowych tam, gdzie warunki na to pozwolą, dążyć do należytego przygotowania gleby.

V. DZIAŁ W. F.

1. Przeprowadzać ćwiczenia zaprawy lekkoatletycznej.

2. Urządzić boisko (plac do gier sportowych: siatkówki, koszykówki, palanta i innych).

3. Zaopatrzyć się w sprzęt lekkoatletyczny, (kule, dyski, oszczepy i t. p.).

4. Zreperować i opatrzyć sprzęt sportowy posiadany przez Stowarzyszenie.

5. Druhowie Naczelnicy, Druchny Naczelniczki! zrobić specjalne zebranie druhów(hen), wyjaśniając znaczenie uprawiania sportów, oraz zorganizować grupy ćwiczebne.

6. Ułożyć plan pracy z działu W. F. na sezon letni.

7. Nadesłać odpis programu pracy do Związku (termin do dn. 15 kwietnia).

8. Zorganizować wiosenny bieg na przełaj.

9. Poczynić przygotowania do zorganizowania zawodów w dniu 3-go Maja, względnie do wzięcia udziału w zawodach organizowanych przez gminny lub powiatowy komitet W.F. i P.W. w dniu 3-go Maja.

10. Rozpocząć ćwiczenia lekkoatletyczne i gier sportowych na otwartych placach (o ile dopiszą warunki atmosferyczne).

ARCHIDIECEZJALNY ZWIĄZEK TOWARZYSTW DOBROCZYNNOŚCI „CARITAS“

Gdzie jeszcze istnieją Wydziały Parafjalne „Caritas“?

Poza ogłoszeniem w N-rze 1 za miesiąc styczeń b. r. „Wiadomości Akcji Katolickiej Archidiecezji Wileńskiej istnieje Wydział Parafjalny „Caritas“ w parafji Soły (pow. oszmiańskiego) i w parafji Nowy Dwór k/Grodna. W dniu 4 grudnia 1932 r. w Wołkowysku miasto został zorganizowany Wydział Parafjalny „Caritas“, na czele którego stanął PWks. dr. A. Jaroszewicz, Dziekan Wołko-

wyski. W obecnej więc chwili na terenie naszej archidiecezji istnieje 18 Wydziałów Parafjalnych „Caritas“.

Nowe Konferencje Św. Wincentego à Paulo. W ostatnich czasach powstały trzy nowe Stowarzyszenia Pań Miłosierdzia św. Wincentego à Paulo. Jedno stowarzyszenie powstało w obrębie naszej archidiecezji, a mianowicie w Święcianach Wileńskich (Kościelna 4). Stowarzyszenie powstało dzięki iniejątywie PWks. d-ra Dominika Gajlusza, Dziekana Święciańskiego. Na czele nowej placówki stanęła p. Wanda Stachowska. Dwa inne stowarzyszenia powstały w diecezji pińskiej, a mianowicie: 1) we wsi Rudka (pow. bielski) dzięki ks. Ksaweremu Bobrowiczowi i 2) w Kobryniu przy Szpitalu Sejmikowym dzięki ks. Dziekanowi Kuczyńskiemu.

Przemianowanie władz T-wa Św. Wincentego à Paulo. W najbliższym czasie przemieni się Rada Miejskowa T-wa Św. Wincentego à Paulo w Wilnie na Radę Centralną na obszar całej Archidiecezji Wileńskiej—archidiecezja wileńska i diecezje: łomżyńska i pińska.

Zakładać Stowarzyszenia i Konferencje Św. Wincentego à Paulo! Praca dobroczynna, charytatywna jest u nas dość trudna, a to z dwóch względów: 1) grunt jest bardzo mało przygotowany i 2) niema na wsi rażących różnic biedy, bo naogół wszyscy jesteśmy niezamożni. Dlatego należy te trudności usunąć, zwłaszcza przez przygotowanie gruntu. Do tego najlepiej służą Stowarzyszenia i Konferencje Św. Wincentego à Paulo. W każdej parafii bez trudu może powstać Stowarzyszenie i Konferencja. Do powstania tych organizacji jest pomocny podręcznik, niewielka broszurka p. t. „Skrócony przewodnik T-wa Św. Wincentego à Paulo“—do nabycia w Archidiecezjalnym Związku T-w Dobroczynności „Caritas“ (Wilno, Metropolitalna Nr. 1)—cena 0.60 gr. Po dodatkowe informacje w sprawach zakładania Stowarzyszeń Pań Miłosierdzia należy zwracać się do p. Prezeski Zofji Kościalkowskiej (Wilno, Bakszta Nr. 10), w sprawach zaś Konferencyj Męskich Św. Wincentego à Paulo do p. Prezesa Antoniego Sawickiego (Wilno, Zamkowa 12).

Oflary na „Caritas“. Zamiast wieńców na grób ś. p. Dyrektora Stanisława Białasa i Prezesa Archidiecezjalnego Instytutu Akcji Katolickiej w Wilnie złożyli ofiarę na Archidiecezjalny Związek T-w Dobroczynności „Caritas“ następujące organizacje: 1) Koło Wileńskie Zrzeszenia Pracowników Banku Polskiego — 50 zł. (wyraźnie: pięćdziesiąt złotych) i 2) organizacje Akcji Katolickiej w skład Archidiecezjalnego Instytutu Akcji Katolickiej w Wilnie wchodzące 75 zł. (wyraźnie: siedemdziesiąt pięć złotych).

Konkursy Przynsposobienia Rolniczego w Katolickim Stowarzyszeniu Mężczyzn i Polek Archid. Wil.

W „Wiadomościach“ A. K. za miesiąc luty 1933 roku na stronie 15, zostało rzucone hasło zainteresowania się Stowarzyszeń starszych — obok młodzieży stowarzyszonej — przynsposobieniem rolniczem, które jest: *nauką o rolnictwie*. To hasło — o potrzebie doskonalenia pracy na roli w każdym gospodarstwie rolnem, a w gospodarstwie rolnem każdego członka organizacji katolickiej — zostało podane w formie programu, w którym zawarte są podstawowe wskazówki, co należy uczynić w celu zapoczątkowania pracy w przynsposobieniu rolniczem.

Zaznacza się, że fachowe wskazówki dotyczące tej pracy — będą udzielane po wpłynięciu zgłoszenia w formie wykazów imiennych według tego wzoru, jaki był podany na str. 16 „Wiadomości“ A. K. za miesiąc luty r. b.

Przytem stwierdzić należy, że jakkolwiek starsi winni służyć dobrym przykładem dla młodszych, to jednak, jeżeli chodzi o pracę w przynsposobieniu rolniczem, śmiało możemy powiedzieć, że w obecnym okresie rozwoju pracy w przynsposobieniu rolniczem w S.M.P.; starsi mogą brać przykład z młodzieży stowarzyszonej. Spójrzmy na zestawienia zespołów konkursowych zgłoszonych przez S.M.P. do pracy w roku bież. 1932, a podanych w „Wiadomościach“ A. K. za miesiąc luty (str. 24—32), jak również i w „Wiadomościach“ niniejszych.

O ileż ta praca będzie skuteczniejszą, gdy starsi do niej się zabiorą — ułatwiając tem samem pracę dla młodzieży Stow.

Przeto — mężczyźni i niewiasty — zrzeszone w organizacjach katolickich — winni dowieść czynem, że pracując w kierunku podniesienia na wyższy poziom gospodarstw własnych — podniosą dobrobyt we własnych rodzinach i będą świecić dobrym przykładem dla młodzieży.

Celem naszym powinno być: po przez dobre słowa winien być dobry czyn.

Należy przedewszystkiem zwrócić uwagę na takie tematy konkursowe jak: ogródki warzywne, uprawa łąk, uprawa lnu, wychów kur, prosiąt, królików i kukurydzy „Wczesnej Bydgoskiej“.

Termin dla nadsyłania zgłoszeń — przedłuża się do dn. 25.III. 1933 r. — jako ostateczny.

Opłata pocztowa ulszczona ryczałtem.

Czy każde

Katolickie Stowarzyszenie Polek

przygotowuje obchód

ŚWIĘTA KOBIET

dnia 25 marca

szczególty w instrukcjach Kat. Zw. Polek.

Uwaga! Zarządy K. S. P.

ukazał się już pierwszy numer

ZJEDNOCZENIA

pisma dla Zarządów

!zaprenumerujcie!

Cena 6 zł. rocznie.

Poznań, Aleje Marcinkowskiego 22.